

MINISTER ZDROWIA

2008-11-14

Warszawa, dnia

Biuro Prasowe Senatu
wpłynęło dn. 18.11.08
nr 8597 podpis. *[signature]*

GABINET MARSZAŁKA

wpłynęło dn. 18.11.08

nr 6663 podpis. *[signature]*

GIS-BŻ/RA-426-03-64/MZ/KP/08

**Pani
Krystyna Bochenek
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek,

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 października 2008 r., znak: BPS/DSK-043-937/08 skierowane przez Pana Marszałka Senatu do Prezesa Rady Ministrów Pana Premiera Donalda Tuska dot. oświadczenia Pana Senatora Macieja Klimy podczas 19 posiedzenia Senatu RP w dniu 16 października 2008 r. w sprawie sytuacji skażenia melaminą mleka w proszku przeznaczonego dla niemowląt i małych dzieci w Chinach, uprzejmie przekazuję następujące wyjaśnienia.

Główny Inspektor Sanitarny, jako kierownik Krajowego Punktu Kontaktowego w ramach funkcjonowania europejskiego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF otrzymał z Komisji Europejskiej ponad 30 powiadomień typu NEWS, jak również ponad 30 powiadomień alarmowych i informacyjnych w sprawie skażenia melaminą mleka w proszku i produktów mlecznych przeznaczonych dla dzieci i niemowląt pochodzących bądź wysyłanych z Chin.

W związku z powyższym Główny Inspektor Sanitarny podjął następujące działania:

1. Wszystkie powiadomienia bezzwłocznie przekazywał do wszystkich Wojewódzkich Stacji Sanitarno - Epidemiologicznych w celu wzmoczenia nadzoru i kontroli w zakresie obrotu mlekiem w proszku oraz produktami mlecznymi pochodzącymi lub wysyłanymi z Chin mogącymi się znaleźć, nielegalnymi kanałami dystrybucji, na rynku w Polsce;

2. Ww. powiadomienia przesłał również do Głównego Lekarza Weterynarii z uwagi na kompetencje organów Inspekcji Weterynaryjnej z prośbą o pilne przekazanie wszelkich informacji dot. ewentualnego importu lub obecności chińskiego mleka w proszku w

zakładach produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego, nadzorowanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej;

3. Ponadto Główny Inspektor Sanitarny przekazał powiadomienia typu NEWS z KE do Głównego Inspektora Farmaceutycznego w celu właściwego wykorzystania przez Inspekcję Farmaceutyczną w pracy bieżącej w obiektach obrotu aptecznego i hurtowego lekami i środkami spożywczymi;

4. Główny Inspektor Sanitarny wydał Komunikat w powyższe sprawie, który wysłano do Polskiej Agencji Prasowej celem powiadomienia mediów o tym fakcie, w którym została zawarta informacja, iż Komisja Europejska podkreśliła, że import mleka w proszku wyprodukowanego w Chinach na Rynek Wspólnotowy jest zakazany.

Dodatkowo wydano polecenie podległym organom urzędowej kontroli żywności wszystkich szczebli zwracania szczególnej uwagi podczas rutynowych czynności kontrolnych w obiektach wprowadzających żywność do obrotu na ewentualną obecność szkodliwego produktu dla niemowląt i małych dzieci.

W ww. komunikacie poinformowano również, iż zgodnie z doniesieniami prasowymi melamina została celowo dodana w Chinach do mleka w proszku, w celu zafalszowania zawartości białka (z tego samego powodu w 2007 roku melamina została dodana do glutenu zbożowego i protein ryżowych, produktów używanych głównie do produkcji żywności dla zwierząt). Jak podawały media 432 dzieci w Chinach ma problemy zdrowotne (nerki), a czworo dzieci zmarło po spożyciu kwestionowanego mleka.

W maju 2007 r. Komisja Europejska przesłała informację do wszystkich Państw Członkowskich dot. stwierdzenia obecności melaminy w paszach, głównie w karmie dla kotów i psów. Komisja Europejska nadała tej sprawie istotną rangę i poleciła wszystkim Krajom Członkowskim wdrożenie kontroli i badań żywności oraz pasz importowanych pod kątem zafalszowania składu poprzez dodatek melaminy. Sprawa ta znajduje się w kompetencji Głównego Lekarza Weterynarii.

5. W dniu 10.10.2008 r. odbyło się w Brukseli posiedzenie Stałego Komitetu Ekspertów ds. Łącucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt – Sekcja Bezpieczeństwo Toksykologiczne Łącucha Żywnościowego, w którym uczestniczył przedstawiciel Głównego Inspektoratu Sanitarnego koordynujący system RASFF . Ww. posiedzenie było całkowicie poświęcone sprawie melaminy w mleku i produktach mlecznych pochodzących lub wysłanych z Chin.

Na posiedzeniu prowadzono dyskusje i przedstawiono opinie na temat projektu Decyzji Komisji *nakładającej specjalne warunki regulujące przywóz produktów*

zawierających mleko lub przetwory mleczne pochodzące lub wysłane z Chin uchylającej decyzję Komisji 2008/757/W. Zostało przeprowadzone głosowanie nad ww. projektem decyzji i większością głosów decyzja została przyjęta.

W związku z powyższym Główny Inspektor Sanitarny przesłał notyfikację Decyzji Komisji nr 2008/798/WE z dnia 14 października 2008 r. *nakładającej specjalne warunki regulujące przywóz produktów zawierających mleko lub przetwory mleczne pochodzących lub wysyłanych z Chin i uchylająca Decyzję Komisji nr 2008/757/WE* do podległych jednostek w celu natychmiastowego wdrożenia do pracy bieżącej.

Zgodnie z artykułem 2 ust. 2 ww. decyzji Główny Inspektor Sanitarny podjął działania, których celem było nawiązanie współpracy z Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładem Higieny (NIZP-PZH) oraz Państwowym Instytutem Weterynaryjnym – Państwowym Instytutem Badawczym (PIWet-PIB) w Puławach, w celu pilnego wdrożenia metody analitycznej oznaczania melaminy w produktach złożonych zawierających przetwory mleczne. Jedynie laboratorium ww. Instytutu w Puławach posiada metodę oznaczania melaminy w mleku.

Ponadto, zgodnie z ustaleniami podjętymi na posiedzeniu Stałego Komitetu Ekspertów ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt – Sekcja Bezpieczeństwo Toksykologiczne Łańcucha Żywnościowego, co dało potwierdzenie w art. 2 ust. 3 ww. decyzji Główny Inspektor Sanitarny przekazał do KE zatwierdzone punkty kontrolne, w których będzie przeprowadzana kontrola dokumentacji, kontrole identyfikacyjne oraz bezpośrednie, łącznie z analizami laboratoryjnymi, wszystkich przesyłek pochodzących lub wysłanych z Chin i obejmujących produkty złożone łącznie z paszami, które zawierają przetwory mleczne.

Zgodnie z artykułem 2 ust. 4 Decyzji Komisji Nr 2008/798/WE Krajowy Punkt Kontaktowy w Głównym Inspektoracie Sanitarnym będzie informował Komisję Europejską w ramach systemu RASFF o jakimkolwiek niekorzystnym wyniku analiz laboratoryjnych.

W nowej decyzji Komisja Europejska postanowiła włączyć także pasze oraz usunąć z art. 2 informację, iż kontrolą mają być objęte produkty złożone zawierające więcej niż 15 % przetworów mlecznych.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ww. decyzji Państwa członkowskie mają przeprowadzać kontrole dokumentacji, kontrole identyfikacyjne oraz bezpośrednie w punktach granicznych, łącznie z analizami laboratoryjnymi, **wszystkich przesyłek** pochodzących lub wysłanych z Chin i obejmujących produkty złożone łącznie z paszami, które zawierają przetwory mleczne.

Ponadto Główny Inspektor Sanitarny polecił pismem z dnia 07.10.2008 r. wszystkim Państwowym Wojewódzkim Inspektorom Sanitarnym wydanie polecenia podległym im

Granicznym oraz Powiatowym Inspektorom Sanitarnym dokonywanie kontroli na granicy kraju jak i w obrocie krajowym mających na celu sprawdzenie ewentualnej obecności mleka w proszku i produktów mlecznych pochodzących lub wysyłanych z Chin.

Jak wynika z przeprowadzonych kontroli przez organy urzędowej kontroli żywności na granicy kraju jak i w obrocie do chwili obecnej nie stwierdzono na rynku krajowym zarówno mleka w proszku jak i produktów mlecznych pochodzących lub wysyłanych z Chin.

Z informacji otrzymanej z Komisji Europejskiej w październiku 2008 r. za pośrednictwem powiadomienia alarmowego przesłanego w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach wynikało, że na teren m.in. Polski dystrybuowano kremowe cukierki „*White Rabbit*” pochodzące z Chin, zawierające melaminę. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze holenderskie, firma w Holandii uwzględniając powiadomienia typu NEWS dot. skażenia melaminą chińskich produktów w dniu 25 września 2008 r., kierując się zasadą ostrożności, powiadomiła swoich odbiorców, w tym także polskiego importera, o konieczności wycofania cukierków pn. „*White Rabbit*” i ich zwrotu do siedziby firmy holenderskiej.

Wobec powyższego Główny Inspektor Sanitarny przesłał powyższe powiadomienie do PWIS właściwego dla siedziby importera w celu monitorowania skuteczności jego działań mających na celu wycofanie kwestionowanego produktu z rynku.

Jak wynikało z przeprowadzonej kontroli przez ww. organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie stwierdzono w sprzedaży kwestionowanych cukierków. Podczas kontroli przedstawiciel firmy *WAH NAM Sp. z o.o.*, poinformował o przekazaniu w dniu 06.10.2008 r. kwestionowanego produktu pn. „*White Rabbit*” do holenderskiej firmy *HAUSCHEN & SCHROUFF, OFT B.V.*, Sperwerweg 7, 6374 AG Landgraaf.

Na dowód powyższych działań organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej otrzymał dokument potwierdzający zwrot ww. środka spożywczego.

Odrębnym problemem są importowane z Chin **materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.**

W ostatnim czasie organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiadamiały Krajowy Punkt Kontaktowy w Głównym Inspektoracie Sanitarnym o przypadkach wykrycia szkodliwych substancji w materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością pochodzących z Chin. Komisja Europejska również informowała w ramach systemu RASFF

o przypadkach przenikania do żywności szkodliwych substancji w szczególności z przyborów kuchennych wykonanych z tzw. czarnego nylonu.

W związku z zaistniałą sytuacją Główny Inspektor Sanitarny polecił wszystkim Państwowym Wojewódzkim Inspektorom Sanitarnym zwrócić szczególną uwagę i wzmożenie nadzoru sanitarnego nad importem ww. wyrobów, w szczególności pochodzących z Chin.

Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością muszą spełniać wymagania Rozporządzenia (WE) nr 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylającego dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG, również w odniesieniu do znakowania tych materiałów i wyrobów.

W przypadku, gdy materiały lub wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością nie spełniają ww. uregulowań prawnych następuje bezzwłoczne wycofanie wadliwych produktów z rynku na skutek działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Składnikami, które migrują do żywności z ww. materiałów i wyrobów z melaminy są przede wszystkim: formaldehyd oraz pierwszorzędowe aminy aromatyczne (w tym również MDA).

Jak wcześniej podkreśliłam ww. wyroby podlegają wzmożonej granicznej kontroli sanitarnej.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) opiera się na bezzwłocznym przesyłaniu informacji o niebezpiecznych produktach żywnościowych stwarzających bezpośrednie lub pośrednie ryzyko dla zdrowia lub życia człowieka do podległych jednostek na szczeblu wojewódzkim, które nadzorują przedsiębiorcę – producenta, importera i dystrybutora.

Działania zarówno organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej jak i Krajowego Punktu Kontaktowego w Głównym Inspektoracie Sanitarnym świadczą o efektywnym działaniu i prowadzeniu wyjaśnień a w szczególności:

- umożliwieniu szybkiej wymiany informacji pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej;
- wyeliminowaniu na całym terytorium UE ryzyka związanego z żywnością wykrytego przez jedno z Państw Członkowskich;
- osiągnięciu wysokiego jednolitego poziomu bezpieczeństwa żywności na terytorium całej UE.

Ponadto uprzejmie podkreślam, iż wzmożony nadzór na granicy kraju jak i w obrocie handlowym nad mlekiem w proszku oraz produktami mlecznymi pochodzącymi lub wysyłanymi z Chin cały czas trwa.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zwracają szczególną uwagę na produkty żywnościowe zawierające przetwory mleczne a także na materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością podczas działań kontrolnych, zgodnie z ustawowymi kompetencjami.

Z poważaniem

Z poważnienia
MINISTRA ZDROWIA
SEKRETARZ STANU

Jakub Szulc